

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opatření pro systém managementu krizových situací
Spadá pod specifický cíl	1.2. Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	<p>S narůstající globalizací a s ní se zvyšujícím pohybem obyvatelstva nabývají na významu infekční onemocnění, a to nejen nová, ale i znovu se objevující infekční onemocnění. Znovu se objevující infekční onemocnění jsou již známá onemocnění, jejichž zvýšená incidence nebo jejich znovuobjevení se v populaci souvisí se změnou procesu šíření nákazy. S ohledem na zkušenosti s řešením pandemie COVID-19 vzrůstá význam potřeby podpory rozvoje již fungujícího systému epidemiologické bdělosti, tedy komplexního a soustavného sledování všech dostupných informací o procesu šíření nákazy a sledování všech podmínek a faktorů, které tento proces ovlivňují, a to za účelem stanovení systému účinných opatření k potlačování nebo likvidaci dané nákazy a za účelem predikce případných nových výskytů nákazy. Nezbytnou podmínkou pro řešení případů velmi vysokého rizika ohrožení zdraví populace ČR infekčními nemocemi, ale i pro případy jiné neinfekční povahy (např. hromadná toxická rizika, povodně apod.) je zajištění připravenosti systému ochrany veřejného zdraví na řešení přeshraničních hrozeb.</p> <p>Dílčí cíl se rovněž věnuje podpoře očkování a systémovým opatřením v oblasti boje proti antimikrobiální rezistenci.</p>
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	<p>1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)</p> <p>1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti</p> <p>1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních</p> <p>1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu</p> <p>1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu</p> <p>1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů</p>
Vazba na jiné specifické cíle	<p>1.1 Reforma primární péče</p> <p>2.3 Digitalizace zdravotnictví</p> <p>3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví</p>
Očekávané přínosy	Zvýšení proočkovanosti, snižování následků infekčních onemocnění, zvýšení proočkovanosti populace.
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň

Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	<p>Nedostatek finančních zdrojů – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nedostatek personálu – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nezájem laické veřejnosti – riziko střední, dopad na naplnění cíle vysoký</p> <p>Spolupráce odborné společnosti – lékaři– riziko střední, dopad na naplnění cíle vysoký</p>
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	618 mil Kč
Kontaktní osoba	MUDr. Pavla Svrčinová PhD.
Probíhající opatření	
Popis opatření	Opatření realizovaná rezortem ministerstva zdravotnictví v boji proti COVID-19, zejména pak Chytrá karanténa
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Zdraví 2020, Akční plán 6, očkovací kalendář, očkovací vyhláška 355/2017
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Cílovým stavem je jednak funkční, legislativně a metodicky ukotvený systém programů podpory zdraví, zdravotní gramotnosti a programů zaměřených na časný záchyt vážných onemocnění v rizikových skupinách osob, jednak funkční, legislativně a metodicky ukotvený systém epidemiologické bdělosti a připravenosti systému ochrany veřejného zdraví na řešení aktuálních zdravotních hrozeb pro veřejné zdraví.
Aktuální stav k 1.2023	<p>V současné době MZ připravuje ve spolupráci se Společností infekčního lékařství ČLS JEP koncepci organizace infekčního lékařství v ČR. Cílem této koncepce je definovat standardy péče a vytvořit funkční víceúrovňovou strukturu poskytované zdravotní péče v tomto oboru tak, aby bylo možné pružněji reagovat na budoucí hrozby pro veřejné zdraví v oblasti infekčních onemocnění.</p> <p>Dílčí cíl v této oblasti je plněn prostřednictvím několika opatření, a to rozvojem datové a informační základny v rámci systému monitoringu infekčních onemocnění (Registr aktuálního zdravotního stavu fyzických osob, které onemocněly infekčním onemocněním, a fyzických osob podezřelých z nákazy - ISIN), tvorbou výstupů k využití pro odbornou veřejnost a rozvojem systému epidemiologické bdělosti za účelem přípravy strategie systému účinných opatření směřujících k zabránění dalšímu šíření daného infekčního onemocnění a jeho případné eliminaci a také sloužící k predikci rizika vzniku případných nových epidemických výskytů. MZ dále zvažuje další možnosti rozvoje registrů a zvýšení funkčnosti celého systému prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění prostřednictvím jednotlivých projektů v rámci Národního plánu obnovy. V oblasti připravenosti a reakce pro řešení nejen aktuálních, ale i budoucích zdravotních hrozeb pro veřejné zdraví je vytvářen komplexní plán připravenosti a reakce reflektující poznatky a zkušenosti v této oblasti, získané nejen z průběhu onemocnění covid-19, a i z dalších mimořádných situací spojených s ohrožením veřejného zdraví.</p>
Navrhovaná opatření	

Opatření č. 1	Rozvoj datové a informační základny a informačního systému monitoring infekčních nemocí (IS IN) a dalších nově se objevujících hrozeb pro zdraví obyvatelstva a tvorba výstupů pro užití odbornou i širokou veřejností
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: TIS, SZ SZÚ, ÚZIS, Krajské hygienické stanice
	-
Termín realizace	2020–2028
Předpokládaná výše nákladů	100 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, fondy EU, finanční mechanismy EU, prostředky zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Opatření je plněno. ÚZIS připravuje projekt zaměřený na rozvoj hygienických registrů pro podporu z NPO.
Opatření č. 2	Rozvoj systému epidemiologické bdělosti za účelem stanovení systému účinných opatření k potlačování nebo likvidaci dané nákazy a predikce případných nových výskytů nákazy.
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: TIS, SZ SZÚ, ÚZIS, Krajské hygienické stanice
	-
Termín realizace	2020–2028
Předpokládaná výše nákladů	138 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, fondy EU, finanční mechanismy EU, prostředky zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Opatření je plněno. MZ připravuje projekt NPO zaměřený na informační systém KHS.
Opatření č. 3	Tvorba a realizace plánů připravenosti na řešení aktuálních zdravotních hrozeb pro veřejné zdraví
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SZ SZÚ, Krajské hygienické stanice, pacientské organizace, NNO
	-

Termín realizace	2020–2025
Předpokládaná výše nákladů	25 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, fondy EU, finanční mechanismy EU, prostředky zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Plněno postupně – Vakcinační strategie Covid-19, Testovací strategie Covid-19, 14 plánů krajských krizových štábů atp.
Opatření č. 4	Podpora rozvoje infekčních oddělení ve všeobecných nemocnicích
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SE Poskytovatelé lůžkové zdravotnické péče v ČR
	-
Termín realizace	2021–2025
Předpokládaná výše nákladů	240 mil Kč
Zdroje financování	Fondy EU, finanční mechanismy EU,
Aktuální stav k 1.2023	Odbor OVZ ve spolupráci s EFI připravuje Koncepti organizace infekčního lékařství na jejímž základě bude vytvořena síť infekčních klinik a oddělení. Díky této koncepci bude v programu IROP II vyhlášena výzva k podpoře rozvoje této sítě.
Opatření č. 5	Tvorba a realizace strategie pro omezení výskytu a důsledků antimikrobiální rezistence
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: TIS SZÚ, Krajské hygienické stanice akademická obec, poskytovatelé zdravotní péče, MZE, MŽP, ÚSKVLB, pacientské organizace, NNO
Termín realizace	2022-2028
Předpokládaná výše nákladů	10 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, fondy EU, finanční mechanismy EU, prostředky zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Probíhá finalizace aktualizace Akčního plánu Národního antibiotického programu České republiky (AP NAP) na období od roku 2023.
Opatření č. 6	Tvorba a realizace komunikační strategie v oblasti očkování

Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: TIS SZÚ, ÚZIS, Krajské hygienické stanice
	-
Termín realizace	2021-2025
Předpokládaná výše nákladů	5 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, fondy EU, prostředky zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Plněno v rámci SZIP: Očkování: základní informace SZIP Komunikační strategie v oblasti očkování proti HPV vytvořená v rámci mezinárodního projektu PERCH (společná akce EU4Health)
Opatření č. 7	Zajištění administrativního a technického zázemí pro orgány ochrany veřejného zdraví
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, Externí: IPVZ, NCO SZO, SZÚ, ÚZIS
Termín realizace	2020-2030
Předpokládaná výše nákladů	100 mil Kč
Zdroje financování	státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje
Aktuální stav k 1.2023	Opatření je plněno. ÚZIS připravuje projekt zaměřený na rozvoj hygienických registrů pro podporu z NPO. MZ připravuje novelu zákona č. 258/200 Sb. o ochraně veřejného zdraví, která bude upravovat strukturu hygienické služby v ČR.
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet inovovaných informačních systémů • Počet renovovaných/nově vybavených infekčních oddělení • Počet napsaných či vytvořených strategických dokumentů (krizových plánů, strategie omezení výskytu a důsledků AMR a komunikační strategie v oblasti očkování)
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0 • 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 2 • 16 • 10
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	na konci období Na konci období ročně

Hodnoty indikátorů v roce 2021	-
Hodnoty indikátorů v roce 2022	-

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)
Spadá pod specifický cíl	1.2. Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	Dílčí cíl je zaměřen na snižování zdravotních rizik ze životního a pracovního prostředí. Dále na získávání a využívání informací (při tvorbě politik) o zdravotních rizicích ze životního a pracovního prostředí.
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opatření pro systém managementu krizových situací 1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti 1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních 1.2.6. Vybudování Národního zdravotnického informačního portálu
Vazba na jiné specifické cíle	1.1 Reforma primární péče 2.3 Digitalizace zdravotnictví 3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví
Očekávané přínosy	Zvýšení zdravotní gramotnosti pro cílovou skupinu obyvatel v oblasti environmentálních rizik Snižování vlivu environmentálních faktorů v důsledku změn chování populace Posílení informační základny v oblasti rizik ze životního a pracovního prostředí, včetně rozšíření monitoringu na další vybrané rizikové faktory životního prostředí. Efektivní aplikace získaných poznatků při tvorbě politik, včetně návrhu limitů rizikových faktorů pro životní a pracovní prostředí.
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	Nedostatek finančních zdrojů – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký Nedostatek personálu – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký Rezistence veřejnosti – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	75 mil. Kč
Kontaktní osoba	MUDr. Pavla Svrčinová PhD.
Probíhající opatření	
Popis opatření	Aktuálně probíhají dílčí aktivity vyplývající z akčního plánu 5 národní strategie Zdraví 2020.
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Strategie Zdraví 2020, akční plán 5

Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Hodnocení dopadu bude možné vyhodnotit po zavedení dílčích aktivit vyplývajících z akčního plánu 5.
Aktuální stav k 1.2023	Dílčí cíl je plněn prostřednictvím 3 opatření, a to posílení informační základny v oblasti rizik ze životního a pracovního prostředí a rozvoj hygienických registrů a edukace veřejnosti o možných škodlivých vlivech životního a pracovního prostředí v jejichž rámci je připravován projekt do Národního plánu obnovy týkající se hygienických registrů, opatření Realizace monitorování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky ve vztahu k životnímu prostředí je plněn prostřednictvím předkládaných Zpráv o zdravotním stavu obyvatelstva (poslední v roce 2021- k dispozici Zpráva MSZO 2020, SZÚ (szu.cz), následně 2023, 2026,2029),
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Posílení informační základny v oblasti rizik ze životního a pracovního prostředí
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	SZÚ, ÚZIS, Krajské hygienické stanice, MŽP, MMR, MŠMT, MV, ČLS JEP, akademické ústavy, patientské organizace, NNO
Termín realizace	2021–2025
Předpokládaná výše nákladů	20 mil. Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Opatření je plněno. ÚZIS připravuje projekt na rozvoj hygienických registrů v rámci NPO.
Opatření č. 2	Rozvoj hygienických registrů a edukace veřejnosti o možných škodlivých vlivech životního a pracovního prostředí
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	SZÚ, ÚZIS, Krajské hygienické stanice, MŽP, MMR, MŠMT, MV, ČLS JEP, akademické ústavy, patientské organizace, NNO
Termín realizace	2021–2025
Předpokládaná výše nákladů	50 mil. Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Opatření je plněno. ÚZIS připravuje projekt na rozvoj hygienických registrů v rámci NPO.
Opatření č. 3	Realizace monitorování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky ve vztahu k životnímu prostředí
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SH, SL

	SZÚ, KHS
	MPSV, MŽP, MMR, MŠMT, MV, ČLS JEP, NSZM kraje – krajské úřady, nevládní sektor, pacientské organizace, municipality
Termín realizace	2021-2030, zprávy budou předkládány 2023, 2026, 2029
Předpokládaná výše nákladů	5 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet
Aktuální stav k 1.2023	Realizovaný monitoring a pravidelně předkládaná Zpráva o zdravotním stavu obyvatelstva. Zprávy o zdravotní stavu obyvatelstva:2021, 2023, 2026, 2029 Zpráva o zdravotní stavu obyvatelstva za rok 2021 k dispozici na Zprávy MSZO 2020, SZÚ (szu.cz)
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových funkcionalit inovovaných hygienických registrů s výstupy pro veřejnost • Počet realizovaných průzkumů
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 10 • 3
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	Ročně Na konci období
Hodnoty indikátorů v roce 2021	-
Hodnoty indikátorů v roce 2022	-

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.3 Prevence užívání návykových látek, realizace screeningu, časné diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	<p>Zlepšení determinant zdraví zejména v oblasti konzumace alkoholu, užívání tabáku (nikotinu) a návykových látek.</p> <p>Podpora preventivních programů, včasné diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování mimo jiné jako povinnosti vyplývající ze zákona č. 65/2017 Sb.</p> <p>Sestavení doporučených postupů pro včasnou diagnostiku a intervenci v oblasti závislostního chování.</p> <p>Rozšiřování provádění včasné diagnostiky a krátkých intervencí zaměřených na užívání alkoholu a tabáku.</p> <p>Podpora vzniku a implementace nových typů intervencí; další rozšiřování, odborného poradenství v lékárnách, podpora v rámci nových technologií atd.</p>
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	<p>1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opáření pro systém managementu krizových situací</p> <p>1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)</p> <p>1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti</p> <p>1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních</p> <p>1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu</p> <p>1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu</p> <p>1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů</p>
Vazba na jiné specifické cíle	<p>1.1 Reforma primární péče</p> <p>2.1 Implementace modelů integrované péče, integrace zdravotní a sociální péče, reforma péče o duševní zdraví</p> <p>2.3 Digitalizace zdravotnictví</p> <p>3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví</p>
Očekávané přínosy	Zvýšení informovanosti a porozumění konceptu prevence rizikového chování včetně problematiky užívání návykových látek a vzniku závislostního chování, používané terminologie a informovanosti o efektivních intervencích v této oblasti u širší

	<p>veřejnosti, ale také u politiků a úředníků rozhodujících o tématech v oblasti prevence.</p> <p>Pokračování sestupného trendu v míře užívání návykových látek a pokles hraní hazardních her mezi dětmi, mládeží a dospělou populací.</p> <p>Snižování nemocnosti související s užíváním alkoholu a tabáku a dalšími rizikovými faktory životního stylu</p> <p>Nižší spotřeba alkoholu (na 1 obyvatele) a nižší míra užívání tabáku (v synergii s DC 1.2.1)</p> <p>Zvýšení zdraví obyvatel a snížení morbidity a mortality na onemocnění související s adiktivním chováním.</p>
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	<p>Nezájem poskytovatelů zdravotní péče – stupeň rizika nízký, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nedostatek finančních zdrojů – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nedostatek personálu – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Politické – absence politické vůle k prosazení podpůrných politik – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je střední</p>
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	110 mil. Kč
Kontaktní osoba	Hlavní hygienik/čka
Probíhající opatření	
Popis opatření	<p>Od 31. května 2017 je v účinnosti zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek atd</p> <p>Od ledna 2020 došlo k zvýšení sazeb spotřebních daní z tabáku (o cca 10 %) a z alkoholu/lihovin (novelizován zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů)</p> <p>V roce 2019 byla vládou schválena Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a její akční plán (gestorem je MŠMT),</p> <p>Dále byla vládou schválena Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 a její Akční plán na období 2019–2021 (gestorem je Úřad vlády).</p> <p>Byl vytvořen základní koncepční rámec prevence rizikového chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užívání tabáku – byly podpořeny a realizovány projekty zaměřené na rozšiřování provádění krátkých intervencí, podporu provozu národní linky pro odvykání kouření, podporu nekuřáckých nemocnic apod. • Užívání alkoholu – v oblasti primární prevence se realizují programy dotované z prostředků MŠMT, včetně programů zaměřených na děti ze znevýhodněného prostředí <p>Od roku 2017 existuje při Klinice adiktologie 1.LF UK a VFN – Veřejnozdravotní centrum se zaměřením na alkohol, od roku 2018 Centrum pro prevenci a výzkum užívání tabáku; aktivity v oblasti prevence alkoholu vyvíjí i SZÚ (např. preventivní program „Jak se</p>

	<p>nestát závislákem“, podpora provádění krátkých intervencí atd.), v oblasti výzkumu NUDZ.</p> <p>Pravidelně jsou podporovány projekty v oblasti protidrogové politiky v rámci dotačních programů MZ (do r. 2019), ÚV/OPK, MŠMT atd.</p>
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	<p>Právní úprava související s oblastí návykových látek – např.:</p> <p>Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek</p> <p>Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů atd.</p> <p>Strategie Zdraví 2020, Akční plán č. 4</p> <p>Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027</p> <p>Akční plán realizace (NSPP 2019-2027) pro období 2019-2021</p> <p>Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže</p>
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	<p>Hodnocení dopadu výše uvedených probíhajících opatření bude možné hodnotit s delším časovým odstupem, na základě výsledků národních studií/šetření sledujících rizikové ukazatele zdravotního stavu (např. prevalenci užívání tabáku apod.) a dalších dat (např. ohledně výběru spotřební daně z tabákových výrobků, spotřeby alkoholických nápojů atd.).</p> <p>Navržené aktivity a opatření 1 navazuje na aktivity, které má v gesci MZ/SZÚ v oblasti primární prevence v Akčním plánu realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2021 a flexibilním způsobem je doplňuje.</p>
Aktuální stav k 1.2023	<p>Dílčí cíl je plněn prostřednictvím 3 opatření, a to realizace aktivit a programů v oblasti primární prevence z hlediska působnosti resortu zdravotnictví vedoucí ke snížení míry užívání tabáku, rizikové konzumace alkoholu a dalších návykových látek v populaci, včetně medializace této problematiky, které je plněno v rámci NZIP. Současně je v Operačním programu Zaměstnanost + připraven ÚZIS projekt zaměřený na časný záchyt VHC u injekčních uživatelů drog (zahájení realizace 1/2023). Opatření zajištění pravidelné proškolení zdravotnických pracovníků v provádění včasné diagnostiky a krátkých intervencí v oblasti závislostního chování bude spolu s dalšími opatřeními součástí projektu OPZ+ Efektivní podpora zdravých osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením II (žadatel Státní zdravotní ústav, odhadované prostředky 60 mil. Kč). Opatření systémová podpora zvýšení motivace pro realizaci krátké intervence v oblasti závislostního chování zdravotnickým personálem bude rovněž součástí výše zmíněného projektu OPZ+. Dále je plněno také v rámci realizace programu časného záchytu karcinomu plic, jehož součástí je intervence k zanechání kouření (probíhá od 1/2022).</p>
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	<p>Podpora realizace aktivit a programů v oblasti primární prevence z hlediska působnosti resortu zdravotnictví vedoucí ke snížení míry užívání tabáku/nikotinu, rizikové konzumace alkoholu a dalších návykových látek v populaci, včetně medializace této problematiky</p>

Realizátor (garant)	MZ (SZ)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SH, TIS SZÚ, ÚZIS, Úřad vlády (OPK), Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze (centra pro alkohol a tabák), MŠMT, MF, MPSV, MPO, MK, MZe, MV, MO, ČLS JEP, SLZT, ČKPT, kraje – krajské úřady, Asociace krajů, SMOCR, NSZM, municipality, nevládní sektor, pacientské organizace
Termín realizace	2021–2030
Předpokládaná výše nákladů	100 mil Kč
Zdroje financování	státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty),
Aktuální stav k 1.2023	Plněno v rámci NZIP: Závislosti a návykové látky NZIP Plněno v rámci projektu OPZ+ (časný záchyt VHC u injekčních uživatelů drog)
Opatření č. 2	Zajištění pravidelného proškolení zdravotnických pracovníků v provádění včasné diagnostiky a krátkých intervencí v oblasti závislostního chování
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ SZÚ, IPVZ, KHS, NCO NZO Externí: Odbor protidrogové politiky ÚV, odborné společnosti, zdravotní pojišťovny, Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN
Termín realizace	2021-2025
Předpokládaná výše nákladů	10 mil. Kč
Zdroje financování	státní rozpočet, EU fondy, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty)
Aktuální stav k 1.2023	Spolu s dalšími opatřeními bude součástí projektu OPZ+ Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením II (žadatel Státní zdravotní ústav)
Opatření č. 3	Systémová podpora zvýšení motivace pro realizaci krátké intervence v oblasti závislostního chování zdravotnickým personálem
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ NCO NZO, SZÚ, IPVZ Odbor protidrogové politiky ÚV, odborné společnosti, včetně SNN ČLS JEP poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny,
Termín realizace	2021–2025

Předpokládaná výše nákladů	bez nároku na zdroje
Zdroje financování	-
Aktuální stav k 1.2023	Spolu s dalšími opatřeními bude součástí projektu OPZ+ Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením II (žadatel Státní zdravotní ústav) Plněno v rámci realizace programu časného záchytu karcinomu plic, jehož součástí je intervence k zanechání kouření.
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Podíl denních kuřáků • Podíl osob s rizikovou konzumací alkoholu • Počet vytvořených a implementovaných metodických materiálů • Počet typů realizovaných vzdělávacích programů • Počet proškolených zdravotnických pracovníků
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 21,5 % • 14,9 % • 0 • 0 • 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 15% • 7,5 % • 5 • 3 • 200
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	ročně
Hodnoty indikátorů v roce 2021	<ul style="list-style-type: none"> • 17,6 % denních kuřáků • 6,9 % rizikové pití a 7,3 % škodlivé pití
Hodnoty indikátorů v roce 2022	-

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.4 Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	<p>Dílčí cíl je zaměřen na zavádění aktivit vedoucích k podpoře zdravotní gramotnosti české populace a podporu ekvity v přístupu ke zdravotním službám vytvořením Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti a jeho postupnou implementací včetně monitoringu zdravotní gramotnosti, hledáním nástrojů motivace pro zvýšení vlastní odpovědnosti za své zdraví a realizací konkrétních opatření opatření ovlivňujících behaviorální faktory, vzdělávání a preventivní, informační a osvětové kampaně a programy.</p> <p>Pro posílení systémového zajištění primární prevence bude vytvořen Národní program zvyšování zdravotní gramotnosti. Oproti tradiční podpoře zdraví a zdravotní výchově je smyslem programu zvýšení schopnosti nalézt informace důležité pro zachování a zlepšování vlastního zdraví, jejich vyhodnocení a provést správné rozhodnutí podporující zdraví.</p> <p>K naplnění cíle je nutná mezíresortní spolupráce a důležitým aspektem je i systémovost realizovaných opatření, změny v oblasti pregraduálního i celoživotního vzdělávání, zejména u všeobecných sester.</p>
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	<p>1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opatření pro systém managementu krizových situací</p> <p>1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)</p> <p>1.2.3. Prevence užívání návykových látek, realizace screeningu, časně diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování</p> <p>1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních</p> <p>1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu</p> <p>1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu</p> <p>1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů</p>
Vazba na jiné specifické cíle	<p>1.1 Reforma primární péče</p> <p>2.3 Digitalizace zdravotnictví</p> <p>3.1 Věda a výzkum</p>
Očekávané přínosy	<ul style="list-style-type: none"> • Posilování zdravotní gramotnosti, tak aby byl každý jedinec schopen najít, pochopit a využít informace o zdraví a zdravotní

	<p>péči. (Zvýšení úrovně zdravotní gramotnosti obyvatel může vést ke snížení nákladů na zdravotní péči ve výši 3-5 %.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení ekvity v přístupu ke zdravotním službám u znevýhodněných skupin obyvatelstva • Snížení prevalence rizikových faktorů životního stylu • Snižování úmrtnosti na preventabilní nepřenosná onemocnění. • Podpora projektů rozvoje pohybových aktivit na školách a dalších preventivních programů. • Porozumění informacím o faktorech životního stylu se zaměřením na osvětu v rizikových skupinách obyvatel • Zvýšení efektivity mezirezortní spolupráce MPSV, MŠMT a MZ • Začlenění problematiky zdravotní gramotnosti obyvatel do osnov pregraduálního i celoživotního vzdělávání • Zvýšení podílu všeobecných sester na edukaci obyvatel v oblasti zdravotní gramotnosti
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
	<p>Nedostatek finančních zdrojů – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nedostatek personálu (omezené odborné a personální kapacity ve školství a zdravotnictví) – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nezájem laické i odborné veřejnosti – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký</p> <p>Nedostatečná mezirezortní a mezioborová spolupráce– stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je střední</p>
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	287 mil Kč
Kontaktní osoba	Hlavní hygienik/čka
Probíhající opatření	
Popis opatření	<p>V oblasti výživy byla aktuálně aktualizována „pamlsková vyhláška“, je realizován program Mléko a ovoce do škol, realizuje se školní stravování pro děti v nouzi. Byla vytvořena česká verze 10 pilířů zdravé výživy, probíhá reformulace potravin.</p> <p>V oblasti pohybové aktivity se realizují projekty podporující pohybové aktivity ve školách, projekty zaměřující se na podporu pohybových aktivit v rámci programu „Zdravá města“</p> <p>V oblasti rizikového chování byla v roce 2019 vládou schválena Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a její akční plán (gestorem je MŠMT),</p> <p>Byl založen Ústav pro zdravotní gramotnost a realizován první národní výzkum úrovně zdravotní gramotnosti v ČR</p> <p>Probíhá příprava monitoringu zdravotní gramotnosti a dílčích projektů zaměřených na klíčové cílové skupiny.</p>
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Program Zdraví 2020 - Akční plán 12
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Zvýšení úrovně zdravotní gramotnosti může podstatným způsobem přispět ke zlepšení zdravotního stavu a zdravotního chování a

	rovněž k snížení spotřeby zdravotní péče, a tedy i k podstatným úsporám v nákladech na zdravotní péči
Aktuální stav k 1.2023	Opatření tohoto dílčího cíle se týkají především implementace Národního programu podpory zdravotní gramotnosti realizací schválených intervenčních projektů, vytvoření programu Zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti působením na adolescentní populaci ve spolupráci s lékaři primární péče, nastavení systému školení pedagogických pracovníků se zaměřením na zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti u žáků a realizace školení, posílení role všeobecných sester ve zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti obyvatel a podpoře zdraví, podpora pohybové aktivity a realizace programů na zastavení nárůstu nadváhy a obezity u dětí a dospělých a medializace tohoto tématu. Část opatření bude předmětem podaného projektu OPZ+ "Systematická edukace a zvyšování zdravotní gramotnosti populace prostřednictvím NZIP (žadatel ÚZIS)", část je řešena na portále NZIP Prevence a zdravý životní styl (Hlavní zásady) NZIP případně programem Podpora zdraví, zvyšování efektivity a kvality zdravotní péče pro rok 2022 (dohromady program pro NNO a vysoké školy – alokace 11,5 mil. Kč). Opatření realizace konkrétních intervencí na regionální, municipální a komunitní úrovni a realizace pravidelného monitoringu zdravotní gramotnosti v rámci mezinárodního srovnávacího šetření prozatím nejsou realizována. V rámci Operačního programu Zaměstnanost + je již schválen projekt Státního zdravotního ústavu Podpora zdraví v rodinách (POZDRAV).
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Implementace Národního programu podpory zdravotní gramotnosti realizací schválených intervenčních projektů
Realizátor (garant)	MZ (SZ)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SL, Pacientská rada, SZÚ, ÚZIS Externí: neziskové organizace, kraje a obce, pacientské organizace, MŠMT, Ústav zdravotní gramotnosti ČLS JEP, poskytovatelé zdravotních služeb
Termín realizace	2022–2027
Předpokládaná výše nákladů	100 mil Kč (v závislosti na počtu schválených a realizovaných projektů)
Zdroje financování	Státní rozpočet – rozpočtová položka 335-MZ, prostředky ze zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Část opatření bude předmětem podaného projektu OPZ+ "Systematická edukace a zvyšování zdravotní gramotnosti populace prostřednictvím NZIP (žadatel ÚZIS)", část je řešena na portále NZIP
Opatření č. 2	Vytvoření programu Zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti působením na adolescentní populaci ve spolupráci s lékaři primární péče.
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL SZÚ

		Externí: patientské organizace, MŠMT, poskytovatelé zdravotních služeb, akademická obec, Ústav zdravotní gramotnosti ČLS JEP,
Termín realizace		2019–2021
Předpokládaná výše nákladů		3 mil Kč
Zdroje financování		Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ, prostředky ze zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023		S ohledem na průběh a předpokládaný realizace ostatních opatření a dílčích cílů bylo toto opatření vyhodnoceno jako nadbytečné. V rámci aktualizace Zdraví 2030 bude přistoupeno ke zrušení tohoto opatření.
Opatření č. 3		Nastavení systému školení pedagogických pracovníků se zaměřením na zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti u žáků a realizace školení
Realizátor (garant)		MZ (SH)
Spolupracující subjekty		SZÚ, KHS Externí: MŠMT, neziskové organizace, poskytovatelé zdravotních služeb, Ústav zdravotní gramotnosti ČLS JEP,
Termín realizace		2021–2023
Předpokládaná výše nákladů		3 mil Kč
Zdroje financování		Státní rozpočet – rozpočtová položka 335-MZ
Aktuální stav k 1.2023		Část opatření bude předmětem podaného projektu OPZ+ “Systematická edukace a zvyšování zdravotní gramotnosti populace prostřednictvím NZIP (žadatel ÚZIS)“, část je řešena na portále NZIP. Další nastavování systematického školení pedagogických pracovníků zatím neprobíhá.
Opatření č. 4		Posílení role všeobecných sester ve zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti obyvatel a podpoře zdraví
Realizátor (garant)		MZ (SZ)
Spolupracující subjekty		Sekce MZ: SH SZÚ, MŠMT, vysoké školy, vyšší odborné školy, střední školy, poskytovatelé zdravotních služeb, NCO NZO MŠMT, MPSV, NCO NZO
Termín realizace		2021–2024
Předpokládaná výše nákladů		28 mil Kč
Zdroje financování		státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty)
Aktuální stav k 1.2023		S ohledem na průběh a předpokládaný realizace ostatních opatření a dílčích cílů bylo toto opatření vyhodnoceno jako nadbytečné. V rámci aktualizace Zdraví 2030 bude přistoupeno ke zrušení tohoto opatření.

Opatření č. 5	Podpora pohybové aktivity a realizace programů na zastavení nárůstu nadváhy a obezity u dětí a dospělých a medializace tohoto tématu
Realizátor (garant)	SZÚ
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: TIS, SH Úřad vlády, MPSV, MŠMT, ČLS JEP, NSZM kraje – krajské úřady, nevládní sektor, pacientské organizace, municipality, zdravotnická zařízení
Termín realizace	2021–2030
Předpokládaná výše nákladů	50 mil. Kč
Zdroje financování	státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty)
Aktuální stav k 1.2023	Část opatření bude předmětem podaného projektu OPZ+ “Systematická edukace a zvyšování zdravotní gramotnosti populace prostřednictvím NZIP (žadatel ÚZIS)“, část je řešena na portále NZIP. Prevence a zdravý životní styl (Hlavní zásady) NZIP ÚZIS připravuje projekt k podpoře v rámci OPZ+ zaměřený na zvýšení pohybové aktivity dětí s rizikem nadváhy (Be Fit 24)
Opatření č. 6	Realizace konkrétních intervencí na regionální, municipální a komunitní úrovni
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SZ, SZÚ, Externí: kraje a obce, pacientské organizace, municipality, neziskové organizace, NSZM, MŠMT, MPSV
Termín realizace	2020–2027 Monitorovací zprávy budou předkládány v letech 2024, 2027
Předpokládaná výše nákladů	100 mil. Kč
Zdroje financování	státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty)
Aktuální stav k 1.2023	Opatření zatím není realizováno.
Opatření č. 7	Realizace pravidelného monitoringu zdravotní gramotnosti v rámci mezinárodního srovnávacího šetření průběžné sledování a hodnocení vývoje zdravotní gramotnosti v ČR, zajištění mezinárodní srovnatelnost (spolupráce na projektu M-POHL)
Realizátor (garant)	SZÚ
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ ÚZIS Externí: neziskové organizace, pacientské organizace, MŠMT, poskytovatelé zdravotních služeb

Termín realizace	2020-2027 Zprávy předkládány 2020, 2024, 2027
Předpokládaná výše nákladů	3 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet, Rozpočtová položka 335-MZ, prostředky ze zdravotního pojištění
Aktuální stav k 1.2023	Opatření zatím není realizováno
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zavedených programů /kampaní apod. • Počet účastníků programů • Počet nově vytvořených vzdělávacích programů • Počet účastníků nově vytvořených vzdělávacích programů • Realizované šetření v rámci mezinárodního výzkumu • Vytvořené metodické a edukační materiály
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0 • 2 • 0 • 0 • 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 20 • 20000 • 2 • 400 • 3 • 60
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	ročně V polovině a na konci sledovaného období Průběžně Na konci období Ročně
Hodnota indikátorů v roce 2021	-
Hodnota indikátorů v roce 2022	-

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.5 Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	<p>Posílení role poskytovatelů péče v primární prevenci prostřednictvím vytvoření fungující sítě center prevence ve zdravotnických zařízeních. Konkrétně půjde o legislativní, metodické a institucionální ukotvení center prevence a založení center prevence ve zdravotnických zařízeních a zajištění jejich udržitelnosti.</p> <p>Ve vybraných zdravotnických zařízeních by měly vzniknout organizační jednotky či týmy zaměřené na edukaci pacientů, screening rizikových faktorů, primárně-preventivní intervence s důrazem na lokální podmínky a koordinaci péče v oblasti individualizovaného časného záchytu závažných onemocnění za účelem posílení primární a sekundární prevence.</p> <p>Náplň činnosti center prevence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konzultace • Sdílení informací • Edukace – využití dobrovolnictví, vzdělávání formou univerzit 3. věku, spolupráce s mediky, studenty adiktologie atd. • Podpora při léčbě závislostí a se zvládáním s tím spojených rizik • Klíčové oblasti <ul style="list-style-type: none"> ○ užívání tabáku, alkoholu a návykových látek ○ Výživa ○ Pohybové aktivity, zdravý pohyb, rehabilitace, cvičení, posilování ○ Psychologické a psychiatrické problémy, autorelaxační metody • Navázání na sekundární a terciární prevenci • Propojení s informační základnou NZIP
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	<p>1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opáření pro systém managementu krizových situací</p> <p>1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)</p> <p>1.2.3. Prevence užívání návykových látek, realizace screeningu, časné diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování</p> <p>1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti</p> <p>1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu</p>

	<p>1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu</p> <p>1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů</p>
Vazba na jiné specifické cíle	<p>1.1 Reforma primární péče</p> <p>2.3 Digitalizace zdravotnictví</p>
Očekávané přínosy	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení zdravotní gramotnosti u pacientů, zapojených poskytovatelů a u občanů v jejich spádové oblasti • Zlepšení informovanosti, posílení důvěry a zlepšení koordinace poskytování informací a vzdělávání v oblasti zdravotní prevence v rámci zdravotnických zařízení • Zvýšení dostupnosti programů primární, sekundární a terciální prevence. • Zvýšení zájmu občanů o své zdraví a zvýšení návštěvnosti preventivních prohlídek. • Snížení morbidity a mortality spojené s preventabilními chorobami, včetně nemocí onkologických • V dlouhodobém horizontu snížení nákladů na léčbu pokročilých onemocnění. • Zajištění prevence jako nejlepšího nástroje pro ochranu a zlepšování zdraví obyvatelstva, a to v místech, kde může být prevence velmi efektivní, tedy přímo ve zdravotnických zařízeních • Sekundárně zlepšení celkového zdravotního stavu obyvatel ČR
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek finančních prostředků na implementaci dílčích opatření – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký • Nedostatek personálních kapacit pro poskytování informací a edukačních programů v rámci zdravotnických zařízení – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký • Nedostatečný zájem cílových skupin o informace a edukaci – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký • Nedostatečné know-how v rámci ČR pro efektivní poskytování preventivních informací a edukace – stupeň rizika nízký, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je střední
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	427mil Kč
Kontaktní osoba	Hlavní hygienik/čka
Probíhající opatření	
Popis opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Centra prevence ve zdravotnických zařízeních buď neexistují, nebo se zaměřují především či výhradně pouze na komerční preventivní prohlídky. Prozatím byla budována pouze centra specificky zaměřená na konkrétní program časného záchytu • Prevence v rámci zdravotnických zařízení probíhá nekoordinovaně a nejednotně

	<ul style="list-style-type: none"> • Projektů SZÚ týkající se center prevence
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Zdraví 2020, Akční plán 1,2,4,7
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Neprobíhá koordinovaně na centrální úrovni
Aktuální stav k 1.2023	Aktuálně probíhá příprava analytických podkladů pro oblast prevence využitelná na úrovni plánování organizace zdravotní péče v menších územních celcích (okresy apod.). Následně by mělo dojít k Vytvoření řídicího a metodického zázemí pro prevenci v oblasti onkologie
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Vytvoření řídicího a metodického zázemí pro založení center prevence ve zdravotnických zařízeních -příprava metodik a vzdělávacích materiálů pro poskytování preventivního poradenství a informování o zdraví v rámci center prevence zdravotnických zařízení
Realizátor (garant)	MZ (SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SL, SZ SZÚ Externí: Poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, kraje a obce, patientské organizace, NNO, odborné společnosti
Termín realizace	2021-2025
Předpokládaná výše nákladů	7 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ
Aktuální stav k 1.2023	Probíhá dílčí diskuse nad možnou podobou realizace opatření
Opatření č. 2	Zřízení a testovací provoz sítě center prevence ve zdravotnických zařízeních v ČR – primární, sekundární a terciální prevence chronických neinfekčních onemocnění
Realizátor (garant)	MZ(SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL SZÚ Externí: Poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, kraje a obce, patientské organizace, NNO, odborné společnosti
Termín realizace	2024–2028
Předpokládaná výše nákladů	300 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ

Aktuální stav k 1.2023	Probíhá dílčí diskuse nad možnou podobu realizace opatření
Opatření č. 3	Dobudování a rozvoj regionálních center podpory zdraví (RCZP) ve všech krajích ČR
Realizátor (garant)	MZ(SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ SZÚ
	Externí: Poskytovatelé zdravotních služeb, kraje a obce, NNO, odborné společnosti
Termín realizace	2021–2024
Předpokládaná výše nákladů	10 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ
Aktuální stav k 1.2023	Probíhá dílčí diskuse nad možnou podobu realizace opatření
Opatření č. 4	Stabilizace regionálních center podpory zdraví (RCZP) ve všech krajích ČR
Realizátor (garant)	MZ(SH)
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ SZÚ
	Externí: Poskytovatelé zdravotních služeb, kraje a obce, NNO, odborné společnosti
Termín realizace	2021–2030
Předpokládaná výše nákladů	100 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet-rozpočtová položka 335-MZ
Aktuální stav k 1.2023	Probíhá dílčí diskuse nad možnou podobu realizace opatření
Opatření č. 5	Pravidelný monitoring zdravotního stavu populace
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SH, SZ SZÚ,
	-
Termín realizace	2021-2030 Zprávy budou předkládány periodicky ve tříletých intervalech 2023, 2026, 2029
Předpokládaná výše nákladů	10 mil Kč

Zdroje financování	státní rozpočet, fondy EU, ostatní zdroje (krajské a obecní rozpočty)
Aktuální stav k 1.2023	Jsou realizovány dílčí aktivity ve vztahu k nastavování systému monitoringu zdravotního stavu populace.
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet existujících strategických a metodických dokumentů • Počet vytvořených center • Počet osob využívajících podpořené služby • Počet realizovaných monitoringů
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0 • 0 • 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 2 metodiky, 1 sada vzdělávacích materiálů, • 42 center • podpořených 100 000 osob • 3
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	Průběžně
Hodnota indikátorů v roce 2021	-
Hodnota indikátorů v roce 2022	-

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	Národní zdravotnický informační portál (NZIP) bude představovat komunikační platformu pro propagaci a komunikaci zaručených zdravotnických informací a záměrů implementačních plánů Strategického rámce Zdraví 2030. NZIP představuje vstupní bod pro aktivní přístup občanů k ověřeným a zaručeným informačním zdrojům o zdraví, nemoci a prevenci.
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opáření pro systém managementu krizových situací 1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.) 1.2.3. Prevence užívání návykových látek, realizace screeningu, časné diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování 1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti 1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních 1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu 1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů
Vazba na jiné specifické cíle	2.1 Implementace modelů integrované péče, integrace zdravotní a sociální péče, reforma péče o duševní zdraví 2.3 Digitalizace zdravotnictví 3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví
Očekávané přínosy	Zvyšování důvěry laické i odborné veřejnosti ve státem garantované zdravotnické informace. Plošné zjednodušení přístupu k dostupným online informačním zdrojům ve zdravotnictví.
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	Finanční – alokace dostatku financí pro účast všech zainteresovaných stran ve fázi přípravy a také v průběhu implementace systému – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký

	Politická – nedostatečná dlouhodobá podpora realizace a udržení portálu – stupeň rizika střední, stupeň míry ohrožující naplnění cíle je vysoký
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	50 mil. Kč
Kontaktní osoba	RNDr. Martin Komenda Ph.D.
Probíhající opatření	
Popis opatření	Plní se úkoly spojené s budováním a rozvojem komunikační platformy NZIP, V rámci OPZ je v programovém období 2014-2020 ÚZIS realizován projekt Národní zdravotnický informační portál (NZIP – Národní zdravotnický informační portál) reg. číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016090 má předpokládaný datum ukončení 31. 12. 2020.
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Strategie Zdraví 2020, Akční plán č. 11
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Naplňování úkolů pro vybudování komunikační platformy NZIP, příprava produkční verze. Aktuálně jsou připraveny vizuály a struktura i grafický koncept portálu a je ustaveno jeho řídicí těleso, které se pravidelně schází.
Aktuální stav k 1.2023	Tento dílčí cíl již byl splněn. Portál nzip.cz je dostupný online a obsahuje adekvátní garantovaný a validní obsah pro definované cílové skupiny. Popularizačně edukační články, externí doporučené zdroje a rejstříkové pojmy deklarují stále rostoucí trend v publikaci inovativního a původního obsahu.
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Dokončení produkční verze systému Národního zdravotnického informačního portálu (NZIP)
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SZ, SL SZÚ, akademická sféra, MŠMT, patientské organizace
Termín realizace	2020–2021
Předpokládaná výše nákladů	10 mil Kč
Zdroje financování¹	Státní rozpočet, fondy EU (2014-2020)
Aktuální stav k 1.2023	Opatření splněno. V rámci projektu Národní zdravotnický informační portál reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016090 spolufinancovaného z OPZ byl vytvořen portál NZIP
Opatření č. 2	Správa, tvorba a aktualizace obsahu Národního zdravotnického informačního portálu
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SL, SH, SZ

¹ Například státní rozpočet, FONDY EU, komunitární programy, rozpočty krajů atd.

	SZÚ, akademická sféra, MŠMT, patientské organizace, odborné společnosti, poskytovatelé zdravotní péče, NNO
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	20 mil Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU (i v programovém období 2014-2020-schválená projekt OPZ)
Aktuální stav k 1.2023	Opatření plněno. V rámci projektu Národní zdravotnický informační portál reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016090 spolufinancovaného z OPZ byl vytvořen portál NZIP, který je ve správě ÚZIS. Na portál jsou doplňovány aktuální relevantní informace. Projekt pokračuje do 6/2023 a bude dále pokračovat v navazujícím projektu OPZ+
Opatření č. 3	Vývoj nových funkcionalit Národního zdravotnického informačního portálu, včetně e-learningového modulu
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	Sekce MZ: SZ, SL SZÚ, akademická sféra, MŠMT, patientské organizace
Termín realizace	2021-2023
Předpokládaná výše nákladů	20 mil. Kč
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU (2014-2020)
Aktuální stav k 1.2023	Opatření plněno. V rámci projektu Národní zdravotnický informační portál reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0016090 spolufinancovaného z OPZ byl vytvořen portál NZIP doplněný o nové funkcionality, včetně e-learningového modulu. Příprava navazujícího projektu s výraznou vzdělávací komponentou
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> Počet publikovaných původních článků Počet edukačních příspěvků (zdrojů). Počet vytvořených a zveřejněných analytických a strategických dokumentů Celkový počet účastníků, kteří absolvují e-learningové kurzy
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> 0 0 0 0
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> 360 72 10 40
Je měření a vyhodnocování	ročně

indikátoru prováděno průběžně?	
Hodnota indikátorů v roce 2021	<ul style="list-style-type: none"> • 1154 • 303 • 0 • 0
Hodnota indikátorů v roce 2022	<ul style="list-style-type: none"> • 1342 (k 1.6.2023 - 1473) • 324 (k 1.6.2023 – 324) + 12 NZIP her • 10 - vykázáno na konci projektu -06.2023 • 40 - vykázáno na konci projektu -06.2023

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.7. Posilování časného záchytu nemocí a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	<p>Dílčí cíl je zaměřen na identifikaci a management rizikových faktorů, příznaků onemocnění, případně i komplikací těchto onemocnění. Může se jednat např. o vytváření a implementaci skórovacích rizikových schémat (symptomy, rizikové faktory) pro praktické lékaře k určení hierarchie urgencye odeslání pacientů ke specializovanému vyšetření. Identifikovat a zařadit do algoritmů laboratorní markery. Součástí dílčího cíle je posilování role jedince prostřednictvím zvýšení jeho zdravotní gramotnosti v oblasti identifikace symptomů a rizikových faktorů, ale rovněž diseminace znalostí o časném záchytu a doporučených postupů mezi zdravotnické pracovníky. Důležitou součástí fungujícího časného záchytu je rychlá návaznost poskytované péče pro zamezení zbytečným zpožděním. Časný záchyt by neměl být omezen pouze na lékařské ordinace, ale i lékárny, pracoviště nelékařů, případně komunitní prostředí. Posilování role jedinců by měl dále usnadnit vývoj mHealth aplikací a dalších podpůrných nástrojů pro samovyšetřování.</p> <p>Dále je dílčí cíl zaměřen na vyhledávání aktuálních a pro českou populaci vhodných postupů pro časný záchyt onemocnění a jejich praktické ověření v systému českého zdravotnictví. Výčet a prioritizace postupů a onemocnění je závislá na aktuálním epidemiologickém vývoji, závažnosti onemocnění, celospolečenské poptávce a stavu znalostí a důkazů v dané oblasti</p>
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	<p>1.2.1. Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění a nastavení podpůrných informačních opáření pro systém managementu krizových situací</p> <p>1.2.2. Ochrana zdraví obyvatel ČR v kontextu environmentálních rizik (chemické látky, nadměrná hluková zátěž, projevy změny klimatu apod.)</p> <p>1.2.3. Prevence užívání návykových látek, realizace screeningu, časně diagnostiky a krátké intervence v oblasti závislostního chování</p> <p>1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti</p> <p>1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních</p> <p>1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu</p> <p>1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů</p>
Vazba na jiné specifické cíle	<p>1.1 Reforma primární péče</p> <p>2.1 Implementace modelů integrované péče, integrace zdravotní a sociální péče, reforma péče o duševní zdraví</p>

	<p>2.3 Digitalizace zdravotnictví</p> <p>3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví</p>
Očekávané přínosy	<p>Zvýšení zdravotní gramotnosti pro cílovou skupinou obyvatel v oblasti pozornosti k rizikovým faktorům a symptomům onemocnění.</p> <p>Zvýšení odpovědnosti občanů za vlastní zdraví</p> <p>Časný záchyt závažných onemocnění</p> <p>Zlepšení zdraví obyvatel, snížení nemocnosti, snížení zdravotních komplikací, snížení úmrtnosti či zvýšení kvality života dle zaměření konkrétních programů.</p> <p>Kultivace a standardizace poskytování péče v dané medicínské oblasti.</p> <p>V dlouhodobém horizontu snížení nákladů na léčbu pokročilých stádií onemocnění dle zaměření konkrétních programů.</p> <p>Zlepšení efektivity zdravotních služeb a zvýšení udržitelnosti zdravotního systému</p>
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	<p>Personální riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na realizaci projektů je vysoký.</p> <p>Nedostatečná podpora zainteresovaných stran – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na realizaci projektu je vysoký.</p> <p>Finanční riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika je střední, dopad na realizaci projektu je velký.</p> <p>Nedostatečné technické zázemí pro realizaci pilotních testování nových programů časného záchytu onemocnění – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na realizaci projektu je střední.</p> <p>Legislativní riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na zavedení výstupů je vysoký</p>
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	Přibližně 360 mil. Kč, v závislosti na množství a rozsahu podpořených projektů
Kontaktní osoba	PhDr. Karel Hejduk
Probíhající opatření	
Popis opatření	<p>Je zaveden systém preventivních prohlídek v primární péči, a to všeobecné preventivní prohlídky pro dospělé, pro děti, gynekologické preventivní prohlídky a dále zubní preventivní prohlídky. Jsou schváleny vybrané další výkony časného záchytu v primární péči, např. časný záchyt demence, screening kolorektálního karcinomu. Byly realizovány pilotní projekty potenciálně vhodných přístupů časného záchytu onemocnění v rámci realizace činnosti Národního screeningového centra, který tuto činnost realizuje s finanční podporou EU v rámci OPZ, výzva č. 39 s termínem čerpání do konce roku 2022. Od roku 2023 budou realizovány pilotní projekty časného záchytu z OPZ+.</p> <p>Realizované pilotní projekty:</p> <p>OPZ:</p>

	<p>Časný záchyt diabetické retinopatie a makulárního edému u pacientů s diabetem 1. nebo 2. typu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008165)</p> <p>Program časného záchytu karcinomu prostaty u populace mužů v dispenzární péči po onkologických onemocněních (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008167)</p> <p>Screening rizika předčasného porodu zavedením programu QUIPP (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008166)</p> <p>Časný záchyt chronické obstrukční plicní nemoci v rizikové populaci (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008169)</p> <p>Sekundární prevence osteoporotických zlomenin u osob nad 50 let věku po první prodělané osteoporotické zlomenině (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008168)</p> <p>Časný záchyt kritických vrozených srdečních vad u zralých novorozenců při hospitalizaci a v raném postnatálním období (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008170)</p> <p>Časný záchyt familiární hypercholesterolemie (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009642)</p> <p>Časný záchyt tyreopatií v těhotenství (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009643)</p> <p>Optimalizace programu screeningu karcinomu děložního hrdla zavedením detekce genomu lidského papilomaviru pomocí samoodběrových sad u žen dlouhodobě se neúčastnících stávajícího screeningu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008171)</p> <p>Zvýšení efektivity adresného zvaní občanů ke screeningům karcinomu tlustého střeva a konečníku, prsu a děložního hrdla (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008172)</p> <p>Pilotní projekt optimalizace programu screeningu kolorektálního karcinomu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006904)</p> <p>OPZ+:</p> <p>Časný záchyt hepatitidy C u osob užívajících drogy injekčně (CZ.03.02.02/00/22_005/0000281)</p> <p>Časný záchyt malnutrice u onkologických pacientů a osob nad 65 let věku (CZ.03.02.02/00/22_005/0000282)</p> <p>Časné záchyt hyperaktivního močového měchýře a eliminace negativního dopadu na kvalitu života (CZ.03.02.02/00/22_005/0002019)</p> <p>Časný záchyt kožních nádorů pomocí telemedicínského nástroje v primární péči (CZ.03.02.02/00/22_005/0002008)</p>
--	---

	<p>Časný záchyt chronické tromboembolické plicní hypertenze u nemocných po prodělané akutní plicní embolii (CZ.03.02.02/00/22_005/0002007)</p> <p>Časný záchyt a prevence zdravotních komplikací u předčasně narozených dětí (CZ.03.02.02/00/22_005/0002020)</p> <p>Kombinovaný screening v prvním trimestru těhotenství</p> <p>Národní program prevence obezity dětí – BE FIT 24</p>
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	<p>Vyhláška č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách, ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>Věstník MZ ČR č. 4/2010,</p> <p>Doporučený standard pro poskytování screeningu karcinomu prsu a provádění diagnostické mamografie v ČR.</p> <p>Věstník MZ ČR č. 1/2009 Standard při poskytování a vykazování výkonů screeningu nádorů kolorekta v ČR.</p> <p>Věstník MZ ČR č. 7/2007 Kritéria podmínky programu pro screening karcinomu děložního hrdla v ČR.</p> <p>Strategie Zdraví 2020, Akční plán 7: Rozvoj programů zdravotního screeningu v ČR, Strategická oblast 4: Inovace ve screeningových programech</p> <p>Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 (Zdraví 2030)</p>
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	<p>Dopady aktuálně zavedeného systému preventivních prohlídek nejsou v současné době systematicky hodnoceny. Zvyšování zdravotní gramotnosti občanů je limitováno v důsledku stále ne plně rozvinutého informačního portálu.</p>
Aktuální stav k 1.2023	<p>Plnění dílčího cíle probíhá především prostřednictvím realizace projektů v rámci OPZ a OPZ+ viz plnění jednotlivých opatření.</p>
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Vývoj a diseminace doporučených postupů pro časný záchyt onemocnění a rizikových faktorů v různých prostředích, včetně následných patientských trajektorií
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	<p>V rámci MZ: SZ, TIS, Patientská rada, SZÚ, KHS, Rada NSC</p> <p>Externí: Agentura pro zdravotnický výzkum, odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, patientské organizace, neziskový sektor, univerzity a akademické instituce, MŠMT</p>
Termín realizace	2021-2025
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	<p>Opatření je realizováno formou projektů OPZ (Klinické doporučené postupy CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008221) i připravovaných projektů OPZ+ (Datové, analytické a informační zázemí pro podporu</p>

	a zvyšování kvality preventivních programů časného záchytu onemocnění CZ.03.02.02/00/22_005/0000283, Inovativní podpůrný nástroj pro individualizaci preventivní péče v České republice v oblasti vážných onemocnění DAIZ). Od roku 2023 v gesci Rady Národního screeningového centra a řídicích komisí screeningových programů v rámci struktury NSC. Informační a komunikační kampaň bude připravena v rámci NPO (Komplexní informační zázemí pro zvyšování kvality programů screeningu nádorů).
Opatření č. 2	Vývoj a diseminace edukačních materiálů pro časný záchyt onemocnění (znalost jejich symptomů) a jejich rizikových faktorů pro širokou veřejnost
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ Pacientská rada, SZÚ, KHS, Rada NSC Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, pacientské organizace, neziskový sektor, univerzity a akademické instituce, MŠMT
Termín realizace	2023-2027
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Opatření bude realizováno formou připravovaných projektů OPZ+ (Datové, analytické a informační zázemí pro podporu a zvyšování kvality preventivních programů časného záchytu onemocnění CZ.03.02.02/00/22_005/0000283, Inovativní podpůrný nástroj pro individualizaci preventivní péče v České republice v oblasti vážných onemocnění). V gesci Rady Národního screeningového centra a řídicích komisí screeningových programů v rámci struktury NSC. Informační a komunikační kampaň bude připravena v rámci NPO.
Opatření č. 3	Vývoj instrumentů pro zvyšování participace populace na programech časného záchytu (integrované hodnocení rizikových faktorů a symptomů v různých segmentech péče, lékárnách a komunitním prostředí, samovyšetření s pomocí mHealth aplikací apod.)
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ Pacientská rada, SZÚ, KHS, Rada NSC Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, pacientské organizace, neziskový sektor
Termín realizace	2023-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Opatření bude realizováno formou připravovaných projektů OPZ+ (Datové, analytické a informační zázemí pro podporu a zvyšování kvality preventivních programů časného záchytu onemocnění

	CZ.03.02.02/00/22_005/0000283, Inovativní podpůrný nástroj pro individualizaci preventivní péče v České republice v oblasti vážných onemocnění, Národní program prevence obezity dětí – BE FIT 24). V gesci Rady Národního screeningového centra a řídicích komisí screeningových programů v rámci struktury NSC. Informační a komunikační kampaň bude připravena v rámci NPO.
Opatření č. 4	Výběr, realizace a vyhodnocení vhodných programů časného zachytu onemocnění. Příprava metodických pokynů pro realizaci projektů časného zachytu onemocnění.
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ SZÚ, Rada NSC Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, pacientské organizace, NNO,
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	<p>Opatření je plněno prostřednictvím programu časného zachytu karcinomu plic a screening SMA/SCID u novorozenců, který byl spuštěn od začátku roku 2022. Program individualizovaného časného zachytu karcinomu prostaty je ve fázi příprav s předpokládanou dobou realizace od roku 2024. Současně probíhá příprava implementace programů časného zachytu poruch štítné žlázy v těhotenství a screeningu výdutě břišní aorty. V dubnu 2023 budou zahájeny mezinárodní projekty pro podporu implementace nových onkologických screeningů: PRAISE-U (časný záchyt karcinomu prostaty) a SOLACE (časný záchyt karcinomu plic).. Další projekty řešeny v rámci projektů OPZ (Časný záchyt diabetické retinopatie a makulárního edému u pacientů s diabetem 1. nebo 2. typu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008165, Program časného zachytu karcinomu prostaty u populace mužů v dispenzární péči po onkologických onemocněních CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008167, Screening rizika předčasného porodu zavedením programu QUIPP CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008166, Časný záchyt chronické obstrukční plicní nemoci v rizikové populaci CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008169, Sekundární prevence osteoporotických zlomenin u osob nad 50 let věku po první prodělané osteoporotické zlomenině CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008168, Časný záchyt kritických vrozených srdečních vad u zralých novorozenců při hospitalizaci a v raném postnatálním období CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008170, Časný záchyt familiární hypercholesterolemie CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009642, Časný záchyt tyreopatií v těhotenství CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0009643). Dále bude řešeno v rámci projektů OPZ+ (Časný záchyt hepatitidy C u osob</p>

	užívajících drogy injekčně CZ.03.02.02/00/22_005/0000281, Časný záchyt malnutrice u onkologických pacientů a osob nad 65 let věku CZ.03.02.02/00/22_005/0000282, Časný záchyt hyperaktivního močového měchýře a eliminace negativního dopadu na kvalitu života CZ.03.02.02/00/22_005/0002019, Časný záchyt kožních nádorů pomocí telemedicínského nástroje v primární péči CZ.03.02.02/00/22_005/0002008, Časný záchyt chronické tromboembolické plicní hypertenze u nemocných po prodělané akutní plicní emboli CZ.03.02.02/00/22_005/0002007, Časný záchyt a prevence zdravotních komplikací u předčasně narozených dětí CZ.03.02.02/00/22_005/0002020, Kombinovaný screening v prvním trimestru těhotenství, Národní program prevence obezity dětí – BE FIT 24).
Opatření č. 5	Posílení organizace novorozeneckého laboratorního screeningu a prevence v oblasti reprodukčního zdraví
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ SZÚ, Rada NSC Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny, patientské organizace, NNO,
Termín realizace	2023-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno formou vytvořeného datového zázemí, metodických dokumentů a systému řízení. Bude projednáno Radou NSC. Řešeno v rámci projektu OPZ (Datová základna realizace screeningových programů). Dále bude řešeno v rámci projektu OPZ+ (Datové, analytické a informační zázemí pro podporu a zvyšování kvality preventivních programů časného záchytu onemocnění).
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet vytvořených a zveřejněných doporučených postupů a edukačních materiálů • Počet vytvořených instrumentů • Počet vytvořených programů časného záchytu onemocnění • Počet vytvořených a zveřejněných analytických a metodických materiálů • Počet podpořených osob
Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0 • 0 • 0 • 0

Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • Přibližně 20 dokumentů. • Přibližně 5 vytvořených instrumentů • Přibližně 10 vytvořených programů časného záchytu onemocnění. • Přibližně 50 napsaných a zveřejněných metodických a analytických materiálů. • 20 000 osob využívajících vytvořené instrumenty a edukační materiály, nebo zapojených do programů časného záchytu onemocnění.
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	Ročně
Hodnota indikátorů v roce 2021	<ul style="list-style-type: none"> • 4 • 0 • 2 • 39 • 54 500
Hodnota indikátorů v roce 2022	<ul style="list-style-type: none"> • 10 • 2 • 8 • 52 • 63917

Základní informace o dílčím cíli	
Název dílčího cíle	1.2.8. Rozvoj institucionálního zázemí pro optimalizaci sekundární prevence a zvyšování kvality stávajících populačních screeningových programů
Spadá pod specifický cíl	1.2 Prevence nemocí, podpora a ochrana zdraví; zvyšování zdravotní gramotnosti
Stručný popis dílčího cíle	V rámci tohoto cíle dojde k dobudování a dlouhodobému rozvoji Národního screeningového centra, jejíž působnost bude opřena v legislativě a bude mít dobře postavenou datovou základnu a zřetelně definované pravomoci a kontrolní a koordinační tělesa. Dále se cíl zaměří na legislativní ukotvení screeningových programů a bude se věnovat rozvoji jejich doporučených postupů a jejich praktické implementaci. Součástí tohoto dílčího cíle bude i monitoring a evaluace screeningových programů jako podklad pro hodnocení kvality a případné úpravy v nastavení populačních screeningových programů. V neposlední řadě se dílčí cíl zaměří na zlepšování informovanosti cílové populace screeningových programů a zlepšování její zdravotní gramotnosti v této oblasti.
Vazba na jiné dílčí cíle tohoto specifického cíle	1.2.4. Tvorba Národního programu zvyšování úrovně zdravotní gramotnosti, realizace dílčích programů a monitoring zdravotní gramotnosti 1.2.5. Vybudování a rozvoj center prevence ve zdravotnických zařízeních 1.2.6. Vybudování a rozvoj Národního zdravotnického informačního portálu 1.2.7. Posilování časného záchytu onemocnění a rizikových faktorů ve všech segmentech péče a zavádění nových programů časného záchytu
Vazba na jiné specifické cíle	1.1 Reforma primární péče 2.1 Implementace modelů integrované péče, integrace zdravotní a sociální péče, reforma péče o duševní zdraví 2.3 Digitalizace zdravotnictví 3.1 Zapojení vědy a výzkumu do řešení prioritních úkolů zdravotnictví
Očekávané přínosy	Vytvoření zázemí, které umožní dlouhodobé vyhodnocování poskytování péče v oblasti sekundární prevence a vyhledávání determinant ovlivňující zdraví populace a časný záchyt onemocnění (datová základna sekundární prevence). Zlepšení koordinace péče v oblasti sekundární prevence. Jasně definované procesy hodnocení potenciálních zdravotních programů pro časný záchyt onemocnění a evaluace screeningových programů. Jasně definovaná kritéria hodnocení (indikátory kvality) poskytovatelů zdravotních služeb v oblasti poskytování péče v oblasti sekundární prevence. Zlepšení zdraví obyvatel, snížení nemocnosti, úmrtnosti či zvýšení kvality života dle zaměření konkrétních populačních screeningových programů.

	<p>Zlepšení kvality screeningových programů zavedením jejich pravidelného monitoringu a evaluace</p> <p>V dlouhodobém horizontu snížení nákladů na léčbu onemocnění, zejména jejich pokročilých stádií dle zaměření konkrétních populačních screeningových programů.</p> <p>Kultivace a standardizace poskytování péče v zapojených oblastech zdravotní péče.</p> <p>Zvýšení zdravotní gramotnosti pro cílovou skupinou obyvatel v oblasti časného zachytu onemocnění.</p>
Územní dimenze dílčího cíle	Národní úroveň
Popis rizik ohrožujících naplnění daného cíle	<p>Systémové – legislativní riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika, ztráty podpory programů, je nízká, dopad na zavedení výstupů je vysoký.</p> <p>Finanční riziko - Pravděpodobnost výskytu rizika je střední, dopad na realizaci projektu je velký.</p> <p>Nedostatečné technické zázemí pro monitoring a evaluaci programů – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na realizaci projektu je střední.</p> <p>Personální riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika je nízká, dopad na realizaci projektů je vysoký.</p> <p>Legislativní riziko – Pravděpodobnost výskytu rizika je střední, dopad na zavedení výstupů je vysoký.</p>
Celkové náklady za realizaci všech aktivit dílčího cíle	400 mil. Kč
Kontaktní osoba	PhDr. Karel Hejduk
Probíhající opatření	
Popis opatření	<p>Příprava datové základny, monitoring a evaluace screeningových programů a inovace existujících populačních screeningových programů v rámci realizace činnosti Národního screeningového centra, který tuto činnost realizuje s finanční podporou EU v rámci OPZ, výzva č. 39 s termínem realizace do konce roku 2022, probíhá u projektu Datová základna realizace screeningových programů CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007216, projektu Národní koordinační centrum programů časného zachytu onemocnění CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0006904) a projektu Optimalizace programu screeningu karcinomu děložního hrdla zavedením detekce genomu lidského papilomaviru pomocí samoodběrových sad u žen dlouhodobě se neúčastnících stávajícího screeningu (CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007216, se spolufinancováním z ESF. Adresné zvaní probíhá ve fázi udržitelnosti projektu „Systém podpory prevence vybraných nádorových onemocnění v ČR – Screeningové programy“ do roku 2020, pod projektem Adresné zvaní – optimalizace zvaní občanů ke screeningům zhoubných nádorů CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0008172, který je realizován za finanční podpory EU v rámci OPZ.</p>
Strategie či legislativa, ze které opatření vycházejí	Strategie Zdraví 2020, Akční plán 7
Hodnocení dopadů probíhajících opatření	Vytváření personální a datové základny a realizací pilotních projektů s definovanými osobami využívajícími podpořených služeb.

	Průběžné zvyšování povědomí o screeningových programech, Zvýšení míry účasti občanů ve screeningových programech Snížení incidence a úmrtnosti onemocnění
Aktuální stav k 1.2023	Dílčí cíl je plněn průběžně, většinou formou projektů z OPZ, případně OPZ+ nebo NPO. Viz plnění jednotlivých opatření.
Navrhovaná opatření	
Opatření č. 1	Institucionální ukotvení činnosti Národního screeningového centra (NSC)
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL, SE Rada Národního screeningového centra
Termín realizace	2021-2026
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	NSC je ukotveno v organizační struktuře ÚZIS. Byla vytvořena strategie pro řízení screeningových programů, která definuje role a rozsah činností řídicích orgánů screeningových programů, jejichž součástí jsou ÚZIS a MZ, a jejich činnost koordinuje NSC.
Opatření č. 2	Vývoj a kultivace datové základny realizace screeningových programů
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SIT SZÚ, Rada Národního screeningového centra Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno formou běžících projektů OPZ (Datová základna realizace screeningových programů CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_039/0007216 i připravovaných projektů OPZ+ (Datové, analytické a informační zázemí pro podporu a zvyšování kvality preventivních programů časného zachytu onemocnění CZ.03.02.02/00/22_005/0000283, Inovativní podpůrný nástroj pro individualizaci preventivní péče) a připravovaného projektu NPO (Komplexní informační zázemí pro zvyšování kvality programů screeningu nádorů) Součástí plnění bude vytvoření registrů pro screeningové programy v rámci NZIS.
Opatření č. 3	Legislativní ukotvení populačních screeningových programů

Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL, SE ÚZIS, Rada Národního screeningového centra
	Externí: odborné společnosti, zdravotní pojišťovny, odborné společnosti, zástupci pojišťoven, municipality, poskytovatelé zdravotních služeb
Termín realizace	2021-2023
Předpokládaná výše nákladů	bez požadavků na rozpočet
Zdroje financování	NR
Aktuální stav k 1.2023	Dílčí změny příslušných legislativních norem jsou aktuálně diskutovány mezi ÚZIS a MZ
Opatření č. 4	Monitoring a evaluace populačních screeningových programů
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ Rada Národního screeningového centra
	Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb zdravotní pojišťovny, municipality
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno průběžně formou vývoje zpravodajských systémů.
Opatření č. 5	Zajištění informovanosti a adresného zvaní občanů
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: TIS, SZ, SL Rada Národního screeningového centra
	Externí: zdravotní pojišťovny, odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, patientské organizace, NNO
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno formou běžících projektů OPZ i připravovaných projektů OPZ+ a připravovaného projektu NPO

	Zajištění udržitelnosti adresného zvaní ke screeningovým programům.
Opatření č. 6	Rozvoj doporučených postupů, hodnocení kvality a akreditace screeningových center
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL Rada Národního screeningového centra Externí: odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb zdravotní pojišťovny, municipality, pacientské organizace
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno formou připravovaného projektu NPO. Součástí úkolů nově zřízených řídicích komisí pro programy screeningů.
Opatření č. 7	Inovace existujících populačních screeningových programů
Realizátor (garant)	ÚZIS
Spolupracující subjekty	V rámci MZ: SZ, SL Rada Národního screeningového centra Externí: Agentura pro zdravotnický výzkum, odborné společnosti, poskytovatelé zdravotních služeb, zdravotní pojišťovny
Termín realizace	2021-2030
Předpokládaná výše nákladů	
Zdroje financování	Státní rozpočet, fondy EU
Aktuální stav k 1.2023	Realizováno formou projektů OPZ i připravovaného projektu NPO (Komplexní informační zázemí pro zvyšování kvality programů screeningů nádorů). Bude probíhat dále ve spolupráci s odbornými společnostmi a zdravotními pojišťovnami. Součástí úkolů nově zřízených řídicích komisí pro programy screeningů.
Indikátory	
Indikátory	<ul style="list-style-type: none"> • Počet vytvořených a zveřejněných analytických a strategických dokumentů • Počet základních organizačních dokumentů • Počet osob zapojených do inovačních projektů • Pokrytí populace screeningem kolorektálního karcinomu

Výchozí stav (indikátoru)	<ul style="list-style-type: none"> • 0 • 0 • 0 • 34,7 %
Cílová hodnota (indikátoru), které má být dosaženo	<ul style="list-style-type: none"> • 25 analytických a strategických zpráv • 5 organizačních dokumentů • 10 000 osob zapojených do inovačních projektů • 40% pokrytí populace screeningem kolorektálního karcinomu
Je měření a vyhodnocování indikátoru prováděno průběžně?	Ročně
Hodnota indikátorů v roce 2021	<ul style="list-style-type: none"> • 3 • 0 • 7867 • 38,2 %
Hodnota indikátorů v roce 2022	<ul style="list-style-type: none"> • 8 • 2 • 7867 • Prozatím nehodnoceno